

– Góry Świętokrzyskie: Cedzyna ad Kielce (DB73), 12 IV 2010 – 1 ex.

A. reyi REITT. podawany był jedynie ze środkowej i południowej części Europy oraz z Turcji. W Polsce znany jest zaledwie z kilku stanowisk i traktowany jako gatunek występujący bardzo lokalnie. Jest gatunkiem nowym dla Gór Świętokrzyskich.

Materiał dowodowy został zebrany przez autora i znajduje się w jego zbiorze.

Marek BIDAS, Kielce

594. Stwierdzenie *Aulonogyrus concinnus* (KLUG, 1834) (Coleoptera: Gyridae) w dolinie środkowej Wisły

Aulonogyrus concinnus (KLUG, 1834) (Coleoptera: Gyridae) recorded in the middle section of the Vistula valley

KEY WORDS: Coleoptera, Gyridae, *Aulonogyrus concinnus*, record, distribution area, vulnerable species, Poland.

Prowadząc badania bentosu kanałów przemysłowych, stwierdziliśmy bardzo rzadki w Polsce i Europie Środkowej gatunek krętaka – *Aulonogyrus concinnus*:

– Wyżyna Lubelska: Puławy - Zarzeczce (51°27'03" N, 21°57'04" E, UTM: EC60), kanał od Wisły do Zakładów Azotowych Puławy (około 1.1 km jego biegu od Wisły). Temperatura wody: 12.2°C, pH: 8.38, przewodnictwo elektrolityczne: 638 $\mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$, nurt: 0.33 $\text{m}\cdot\text{s}^{-1}$, zawiesina: 15.7 $\text{mg}\cdot\text{dm}^{-1}$, węgiel organiczny: 6.9 $\text{mg}\cdot\text{C}\cdot\text{dm}^{-1}$, azotany: 5.3 $\text{mg}\cdot\text{dm}^{-1}$, surfaktanty: 3.9 $\text{mg}\cdot\text{dm}^{-1}$, ChZT₅: 16.8 $\text{mg}\cdot\text{O}_2\cdot\text{dm}^{-3}$, BZT₅: 9.6 $\text{mg}\cdot\text{O}_2\cdot\text{dm}^{-3}$.

Materiał: 6 V 2011 – 1 ♂, złowiony czerpakiem hydrobiologicznym w strefie przybrzeżnej, nad dnem mulistym, wśród pędów *Mentha aquatica* L.

A. concinnus to chrząszcza reofilny i potamofilny, do niedawna znany w Polsce z kilku stanowisk (okolice Gdańska, Szczecin, Pruszcz Gdański, okolice Przemyśla). Były to dane sprzed 70–160 lat. Na czerwonej liście chrząszczy Polski (PAWŁOWSKI i in. 2002: [W:] GŁOWACIŃSKI (red): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Inst. Ochr. Przyr. PAN, Kraków: 88-120) umieszczono go w kategorii VU (gatunek narażony).

Od roku 1998 pojawiają się dane z regionu lubelskiego. Dotąd *A. concinnus* wykazano tu z kilkunastu stanowisk leżących w dolinach: środkowego Bugu (od Gołębi do Kodnia) oraz środkowego i dolnego Wieprza (okolice Łęcznej i Kocka). Współcześnie jest to jedyny znany obszar występowania gatunku w Polsce, występowania stabilnego i miejscami licznego (szczególnie w Bugu) – dlatego należy dążyć do lepszego rozpoznania jego granic. Nowe dane są z tego punktu widzenia bardzo ważne, gdyż dotyczą trzeciej dużej doliny rzecznej i rozszerzają znane granice obszaru o około 40 km ku zachodowi.

Można założyć, że obecność *A. concinnus* w Puławach jest związana z Wisłą. Jego rozwój w kanale nie jest wykluczony, nawet mimo złych wartości części parametrów jakości wody, ale takie stanowiska utrzymują się raczej dzięki zasilaniu przez populację z siedlisk optymalnych. Dlatego pilnym zadaniem jest penetracja Wisły pod kątem występowania, rozmieszczenia i potencjalnych zagrożeń omawianego gatunku.

Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin

Edyta BUCZYŃSKA, Robert STRYJECKI,

Kat. Zool., Ekol. Zwierząt i Łowiectwa Uniw. Przyr., Lublin